

Α Π Λ Η

• KAI

ΚΛΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΤΙΧΟΙ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

ΚΕΡΚΥΡΑ

Τομ. I. Ναχαλά ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΙΑΝΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ.

1872

B12805

- 242 - (185862)

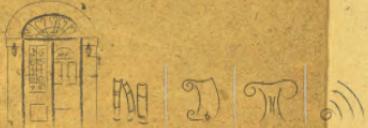
Α ΠΛΗ

ΚΑΙ

ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΤΙΧΟΙ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΗΕΩΥΡΙΟΥ

Ελλαδού

ΑΠΛΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Τυπ. I. Ναγαριούλη
Ἐν Κερκύρᾳ

'Opera naturale è ch' uom favella;
Ma, così o così, natura lascia
Poi fare a voi, secondo che v'abbella.

DANTE, Parad. xxvi, 130.

Μόλ τὸν Ἀπόλλωνα,
Θ' ἀποφασίσω
Μία γλῶσσα βάρβαρη
Νόλ ἔξωστραχίσω,

'Ησυχὴν ἀκάθαρτη
Γυμνή της χάρι
Ποτὲ δὲν ἔπλυνε
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥΡΙΟΥ
Σ τὸ καλαμάρι.

Ι Π

Ποιὸς τὴν ἐσπουδαῖς,
Δίχως νὰ μάθῃ
Ποῦ 'ναι 'ς τὴ φτώχεια τῆς
Γιο ματη λάθη;

Ποιός, ὦ Λογιώτατος,
Θὰ παραδάλη
Τούτη τῇ δύστυχῃ,
Μ' αὐτὴ τὴν ἄλλη,

Ποῦ ἔσπετάχτηκε
Ἄπὸ τὰ θεῖα
Σοφά σας καύκαλα,
Μὲ πανοπλία;

Πλῶσσα, ποῦ ἡ λέξι τῆς
Πότε εἶναι ξένη,
Καὶ πότε τούρκικα?

Πρωτοβαθμική σειρά μυθών

Πῶγει ἔλαττώματα
Τόσα καὶ τόσα,
Τὸ λέω μὲ θλίψι μου.
Δὲν εἶναι γλῶσσα.

Ναὶ — 'ς τῇ μελέτῃ τῆς
Κάβου κ' ἐργάσου,
Μὲ δίχως πρόληψες,
Μὲ τὰ σωστά σου.

Σ τὸ νοῦ θησαύριζε
Λόγια καὶ τρόπους
Γράφε κατάδαλε
Μεγάλους κόπους.

Τῆς φαντασίας σου
Δεῖξε τὸν πλοῦτο....
"Ας ἥγαι: ἔξαιρετα!

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ
Καὶ τὶ μὲ τοῦτο;

Αὔτὸ τὸ σύγγραμμα,
 'Ποῦ σ' ἔχει ἀχνίσαι,
 Κ' ἐνας ἔεδράκωτος
 Θὰ τὸ νοήσῃ.

Τὰ βρωμοθήλυκα
 'Ποῦ σὲ διαβάσουν,
 'Αν ἡσαι μέτωρος,
 Θὲ γὰ γελάσουν.

"Αν ἔνα ποίημα,
 'Ανίσως μία
 Θλιψιμένην ἔγραψε
 Μυθιστορία,

'Ακολουθῶντας σε
 'Αγάλι 'γάλι,
 — 'Ως τέτοια πλασματα
 Να 'χαν κεφάλι —

Θὰ αἰσθάνοντ' ἔρωτα,
 Θλίψι καὶ φρίκη·
 Θέλεις χειρότερο
 Μασκαραλίκι;

Οι χρόνοι, βέβαια,
 Δὲ φέρνουν σέσας,
 Οὕτε 'ς τὰ δύστυχα
 Παιδιὰ τῆς Εὔας,

Οὕτε 'ς επράμματα
 Μικρὰ ἢ μεγάλα,
 'Ποῦ τόπο δίνουνε,
 Γεγγῶντας ἄλλα.

Δὲ μένει ἀσάλευτη
 Τ' ἀνθρώπου ἢ γνώμη·
 'Αλλάζουν ἔθιμα,
 Θρησκείαις καὶ γόμοι·

Λοιπόν ή γλῶσσα μας

Τί Ω' ἀπογένη,

"Αν ήναι ἀχώριστα

Μ' αὐτὰ δεμένη;

Κάνενας, ἔχοντας

Μύαλὸ ἔνα δράμι,

Μία τέτοια ἐρώτησι

Δὲ θελει κάμη.

Τα ζῶα, 'ποῦ ξέρουνε

Νὰ μᾶς διδάξουν,

Εἰδες τὴ γλῶσσα τους

Ποτὲ ν' ἀλλάξουν;

Καθόλου ὁ κάρλακας

'Αφοῦ νοήσῃ

'Οπῶς τ' αὐλάκι τοῦ

Θὲ νὰ γιορήσῃ,

Τὴν ἴδια σήμερα

Φωνάρα βγάνει,

'Ποὺ χεκαι ὁ κάρλακας

Τ' Ἀριστοφάνη.

"Ακου τὸ γάϊδαρο !

Μ' ἀγγέλου στόμα,

'Σὰν τοὺς προγόνους του

Γκαρέιτι ἀκόμα.

Κ' ἔνας, 'ποῦ 'λιγδωσε

Πλῆθος βιβλία,

'Ποῦ ξέρει σύνταξι

Καὶ ὄρθογραφία,

Ζητῶντας ὄνομα

Σοφοῦ νὰ πάρῃ,

Θὰ 'ναι χειρότερος

'Απὸ μομάρι;

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

Ποτὲ, Λογιώτατοι,
Ποτὲ μία φράσι
Εύκολονόητη,
Μή σᾶς λεικάσῃ.

Βαλθῆτε, κάμετε
— ‘Ως νὰ σᾶς γένη
Τὸ ἡχοκόκκαλο
Περισπωμένη —

‘Απὸ τὴν γλῶσσα μας
Νὰ λείψῃ ὁ βοῦρκος,
‘Οποῦ τῆς ἀφηκε
Φράγκος καὶ Τοῦρκος’

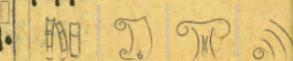
Καὶ ’ς τὴν ἀθόλωτη
Γλυκειά της βρύσι,
Μὲ ἀργὸς ξανάρεμμικ
Ν’ ἀνηφορήσῃ.

”Οσοι βροντόφωνη
Γυρεύουν φήμη,
Καὶ δὲ συχαινονται
Καὶ λίγο ἀσῆμι;

Νὰ γύρουν γλήγορα
Πρέπει ’ς τὴ θεία
Τῆς καθαρεύουσας
Ορθοδοξία.

‘Η γλώσσαις — δύναται
‘Σ αὐτὸ οὐ σφάλω —
Σκοπὸ, μοῦ φαινεται,
Δὲν ἔχουν ὅλλο,

Παρὰ τὸ νόημα
Ν’ ἀποσκεπίζουν,
Καὶ μὲ τὸ δύσκολο
Νὰ μᾶς γυμναίζουν.

Δὲν εἰν' ὡφέλιμο
 'Σ τὸ συγγραφέα
 Νὰ βλέπῃς ξάστερά
 Κάθε του ιδέα.

Μὲ φῶς ἀδέσπαιο,
 Συχνὰ τὸ μάτι
 Λέει καὶ τὸ τίποτα
 'Πῶς εἶναι κάτι.

Τάχα θὰ σ' ἀρεγε
 Πάντα νὰ μείνη
 'Σ τὴ φύσι οὐτάραχη
 Τερπνή γαλήνη;

Πάντα 'ζὲ θάλασσα
 Μὲ δίχως ρέμια
 Νὰ ρίχνης εὔκθελα
 Βαθὺα τὸ βλέμμα;

Συχνὰ δὲν ἔλαχε
 Νὰ ἐπιθυμήσῃς,
 Μὲς τὸ μονότονο
 Γέλοιο τῆς φύσις,

Τωμαντικώτερη
 Σκηνὴ κάμμια,
 Μὲ μαῦρα σύγνεφα
 Καὶ τρικυμία;

Παρόμοιο θέαμα,
 'Ποῦ σὲ μαγεύει,
 'Η καθαρεύουσα
 Τὸ προμηθεύει.

Δὲς κ' εἶναι σίφωνας,
 'Ποῦ ἐνῷ γυρίζει,
 Μὲ πλῆθος φεύγανα
 Τὸ νεύ γιασμίζει.

Χιονιά κατάψυχη,
 Ποῦ δὲν ἀφίνει
 Λουλούδι μέσα μας
 Χλωρὸν νὰ μείνῃ.

Τὰ πολυσύνθετα
 Λόγια, ποῦ πλέκει,
 Προσμοιάζουν — ἄχου τα! —
 Μ' ἀστροπελέκι.

Μὲς τ' ἀναλφάσητο
 Φτωχὸν κεφάλι
 Βροντοῦν, καὶ φέρνουνε
 Μία τέτοια ζάλη,

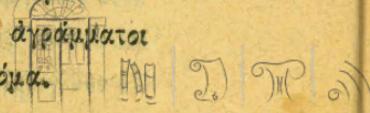
Ποῦ κάθε αντίλαλος
 Παύει, καὶ ἀκόμα
 Χάσκουν οἱ ἀγράμματοι
 Μὲ τόσο στόμα.

Ναι! για πρωτάκουστα
 Λόγια, ώς ἔκεινα,
 Θαφρῶν ποῦ 'χάσκανε
 Καὶ 'ς τὴν Ἀθήνα,

Οταν ὁ Ἡρόδοτος,
 Χωρὶς αἰτία,
 'Σ γέρομο ἐφάφλιζε
 Τά έννειά διέλια.

Σ τὴν Πνύκα, πέστε μου,
 Τὸ Δημοσθένη
 Ποῖοι τὸν ἀπείκαζαν;
 — Οι προκομμένοι. —

Κ' οι πεζογράφοι μας,
 Κ' οι ποιητάδες
 "Όλοι δὲν ἥτανε
 ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

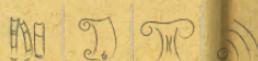
ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

Σὰν πόσσοι ἀρπάζανε
Κάμμια τους λέξι;
Μία μόνη φράσι τους;
— 'Λίγοι' πεντ' ἔξη.—

Πλὴν ζοῦνε σήμερα
Καὶ βασιλεύειν·
Φωτίζουν πνεύματα,
Καιροικίς μαγεύουν.

Καὶ τοῦτο τάχατες
Γιατί συμβαίνει;
— Γιατέ εἶναι ἡ γλῶσσα τους
Απεθαμμένη.

Δασκάλων ηρεμή,
Γλῶσσα μελέτης,
Όποιο δὲν ἔλαθε
Ζωὴ ποτέ της.

Γράψτε, Λογιώτατοι!
Κι ἀς μὴ εύτυχήσῃ
Λαὸς τουρκόσπορος
Νὰ σᾶς νεήσῃ.

Γράψτε, καὶ τ' ἄψυχο
Σοφὸς βιβλίο
"Ἄς πνέη κατάκαρδα
Θανάτου κρύο."

Κι ἀν, ώς τὸ πνεῦμα σας
Τὸ βιό του ἀνοίγει
Φράσι ὅλοζώντανη
Κάμμια ξεφύγη,

Μήν, ω φωστῆρες μου,
Σᾶς φέρη ἐμπόδιο.
"Ἐν' ἀπαρέμφατο . . .

Ἐγώ—σὰν ἐλεγκ
Πῶς δὲ χρωστοῦμε
Παρά νὰ γράφωμε
Καθὼς μιλοῦμε.

Ζητῶντας ὀκοπα
Τὴν ἵδια γλῶσσα,
Πότε 'ς τὸν "Ολυμπο,
Πότε 'ς τὴν "Οσσα.

Στὸ Σοῦλι, 'ς τ' "Αγραφα,
Σ αὐτὰ τὰ μέρη
Ποὺ στίχους κλέφτικους
Βροντάει τ' ἀέρι.—

Πῶς ηὗρα ἐπάντεχα
(Γειὰ ιδέστε τρέλλα!)

Τυρταίους ἀγράμματους
Μὲ φουστανέλλαι·

Καὶ τὴν ἐλεύθερη
Φτωχὴ· τους Μοῦσα,
Σᾶς λέω τὸ κρίμα μου,
Τὴν ἀγαποῦσα.

Ἄμ' τότες ἔπασχα
Σὰν ἀπὸ μία
Γλωσσορωματική
Μονομανία.

Τώρα, ποῦ μ' ἔγειραναι
Τὰ προκομμένα
Γερὰ κεφάλια σας,
Χαρὰ 'ς ἐμένα !

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΝ ΛΗΞΙΑΛΥΙ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΕΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
ΑΙ.Σ.2.Φ8.00011 Η Τ Ρ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥΡΙΟΥ